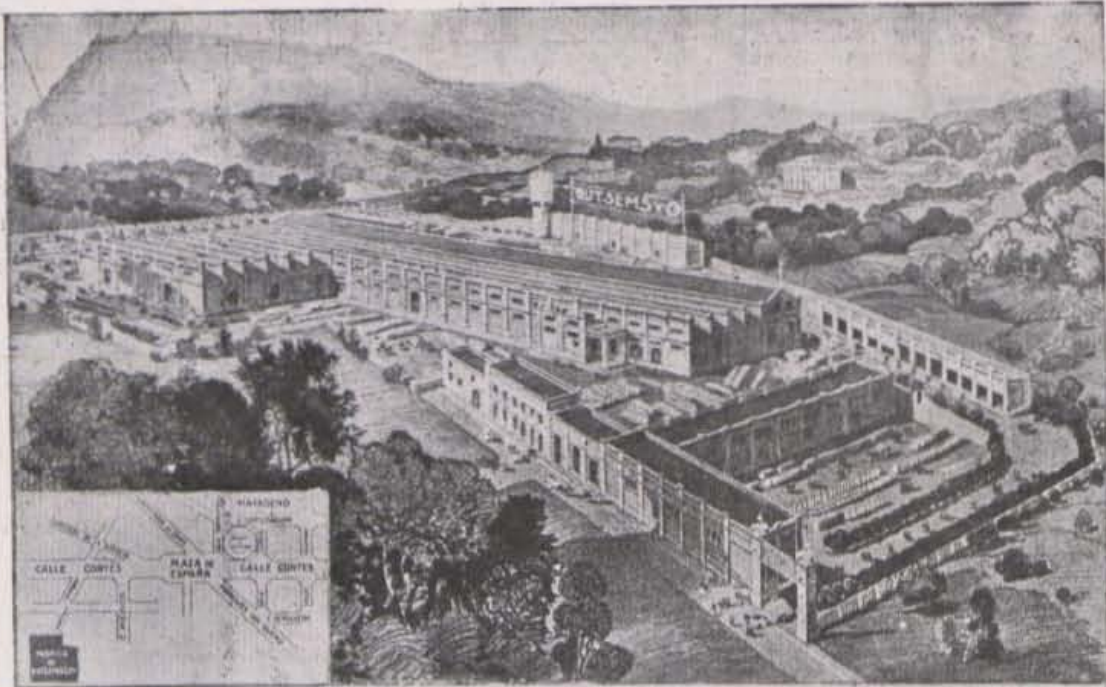

JOVENTUT I CATALANA

40 cènts.

VISTA DE LA FÁBRICA DE BUTSEMS Y CA

Vista de la fàbrica dels senyors

BUTSEMS I C.^{ia}

situada al barri d'Hostafranchs

FÁBRIQUES:

En Barcelona - Carrer Rabí Ruben
En Madrid - Carrer Joan Duque

DESPATXOS:

En Barcelona- Pelayo, 22-Tel. 531 A.
En Madrid -Joan Duque-Tel. 1378 M.

MOSAICS HIDRÀULICS

Pedra i Marbres artificials

Tuberíes de ciment

Obres de Formigó armat

(especialitat en treballs hidràulics)

Articles de "Butselana"

"Neolita", Pedra, Rebocs

Delegació Catalano - Balear de "Cons-
trucción y Decoración, S. A." - Saragossa

Paviments monolítics de "Xilolita"

JOVENTUT CATALANA

ADMET PREFFREMENT, LA COL·LABORACIÓ
NOVENÇANA DE CATALUNYASUBSCRIPCIONS I CORRESPONDÈNCIA:
VILLARROEL, 12 i 14 - Telef. 3028 A
BARCELONA

Abonament: 1'50 pessetes cada mes

(Pagament a la bestreta)

CRÒNICA SETMANAL

OCTUBRE

Comencem, avui, el dècim mes de l'any. L'octubre no ens recorda cap gesta heròica de la nostra vida, a no ésser l'eterna tardor que fa temps vivim. La tristor que ens porten els dies tardorals, contrastats per complet amb els de l'estiu que acaba de deixar-nos. La contínua serietat després d'un temps d'alegria. La caiguda de la fulla, quan ha perdut per sempre la seva verdor...

Som enemics de les tardes autumnals, malgrat haver-les cantades en diverses ocasions, i en som enemics perquè no capim el prendre'ns la vida amb tota la seva seriositat. Si ens donessin a triar, escolliríem la Primavera, perquè la somniem, perquè riu, perquè és alegre com nosaltres i per una infinitat de coses més. Octubre? Tristor! Vetlles massa llargues; olor de coses tristes preparatòries de l'hivern...

Comencem a posar-nos massa seriosos i en aquesta crònica s'hi nota ja un regust de florit i no precisament de florida agradable. Aquell florit d'humitat que se'ns fica per les cavernes nasals en certes ocasions. Aquell començament d'olor que fan les coses de sota els nostres peus. Aquella fortor que se sent al metropolità, més ben dit.

Deixem-nos, doncs, de tristors i ridem ben fort un Visca l'octubre!, com podríem cridar un Visca Barcelona! o Visca la Pepa! En aquests dies hem de mostrar-nos acceptadors de les coses que repudiem, i l'octubre és una d'elles. Visca l'octubre, doncs! Benvingut perquè ens faràs pensar per uns moments que l'estiu ha finit i les castanyes s'aproven, potser massa aviat. En aquesta època de l'any la castanya, crua, torrada o bullida, acostuma a omplir-nos les butxaques i els esòmacs. Visca, doncs, la castanya, també com l'octubre! Que visqui tothom; que no mori ningú; prou es cuidarà aquella senyora de la «Dalla» de posar-se entremig nostre i clavar-nos una clatellada, darrera que rebrem en aquesta vida i que el mateix podem trobar-la a Catalunya com en el més rònec dels pobles de la nació menys civilitzada que hi ha en el Mapa-Mundi.

JOAN TRULLÀS RIERA

Enfortir, mai afeblir

Creient que són suficients els articles publicats pel nostre Redactor senyor Boronat Recasens sota aquest títol per donar una idea de les Joventuts Catalanes, i a fi de no cansar als nostres llegidors, tanquem la sèrie dels mateixos amb aquest que hem rebut espontàniament.

En aquesta Revista hi hem vist varis articles del culte escriptor Josep M.ª Boronat, sota la mateixa rúbrica que encapçala aquest nostre. La lectura dels mateixos ens ha suggerit quelques consideracions que, sense que pugui pensar-se que volem entaular una polèmica, anem a exposar, succintament, tal com les sentim.

No comprenem pas perquè hi han certes persones que d'un temps ençà, senten certa pruija de crear noves entitats, millor dit, nous grupets que es dediquin a l'Excursionisme, quan precisament entre els qui han vist néixer i créixer una entita excursionista i han viscut la vida de la mateixa, hi predomina el criteri d'unificar i de reduir el número de les existents.

A què deu venir, doncs, aquest afany de disgregar? Ningú ens negarà, car és un fet concret, que cada vegada que s'anuncia la creació d'una nova «capelleta» excursionista (i que em perdonin les entitats darrerament constituïdes), hi ha entitats que se'n resenten; és lògic, que els qui deserten d'un grup o Centre excursionista per ingressar a un altre, ho fan per veure si hi troben altres alicients, que si bé moltes vegades els troben, d'altres es veuen mancats dels que abans tenien, i què hi han guanyat amb el canvi? Per què, doncs, en lloc d'abogar per la creació de noves entitats no anem a la dissolució dels petits grups i fomentem la creació d'entitats grans i fortes, que ens donin als Excursionistes tot quan necessitem i ambicionem? Quina societat excursionista d'aquestes que componen quatre amics, pot donar-nos els ensenyaments que tot excursionista deu posseir? Cap. Hem de procurar, doncs, que els excursionistes s'uneixin, agrupant en una entitat forta, aquestes activitats que hi ha disperses en tants i tants grupets, i formin els nuclis socials grans i forts que ens donin la mà a tots per tal d'ensenyar-nos el veritable camí que ens guïi vers l'estela lluminosa d'un matí esplendent.

Hem de fer-nos forts de cos i de coneixements; ens cal cultivar el nostre esperit, però no isolats, sinó ajuntant-nos, que la unió fa la força, i si ens dispersem, mancats d'aquesta sagrada unió, mai farem res.

Bella és la idea que llença En Boronat, d'educar els nostres esperits en l'amor a les coses nostres, però cal pensar-hi bé i pesar-la força. Fóra bo de veure un estol de Joventuts Catalanes, aimants de les Arts, de la Terra, de la Tradició; una a cada poble, a cada ciutat, a cada districte, sí; però una capelleta a cada cantonada. Cal que tots siguem per tu i no cada u per ell. És aquesta la única manera de dignificar el nostre. Ajuntant-nos, no disgregant-nos. Podrem assolir un dia aquesta bella idea? Qui sap...

JOHN SLONARA

G O I G

Fes-me bracet, estimada,
que anirem fins al jardí;
allà, prop de ta mirada,
sota la lluna preuada,
passarem un goig sens fi.
Seurem en front les poncelles
de les roses que allà hi ha,
i esguardant les meravelles
a la llum de les estrelles,
tos llavis voldré besà.
Llavors faràs l'enfadada
i de mi voldràs fugir;
jo et tindrè ben abraçada,

i a mon cor ben apretada
notaràs un goig sens fi.
Quan mos llavis a tos llavis
amb amor s'ajuntaran,
fent profecia de savis,
perdonaràs mos agravis
i tos ulls em miraran.
Serà una dolça mirada
blanca com el llessamí;
i em tornaràs l'abraçada
amb la cara enriolada,
puix tindràs un goig sens fi.

J. MUNNÉ FITÉ

«Joventut Catalana» a Hostafranchs

El meu primer viatge

Feia mig any que m'anava dient el pare: «Si fas bonicat, un dia anirem a Barcelona».

Anar a Barcelona, per un xicot de cinc o sis anys, que no s'havia mogut mai de Sans, era en aquell temps una aventura verament temptadora; feu-vos càrrec del què representa traspasar la ratlla del nostre terme, i fer via ellà travessant tot Hostafranchs, deixar enrera la Cren Coberta (que ja no era coberta ni creu tan solament) i tirar avall sempre per la carretera despolada fins arribar al portal de Sant Antoni, i entrar-hi com passant revista a un escamot de soldats que seuen en un mal banc de fusta, habillats amb calces vermelles i jaqueta groga, d'un grog feridor, amb una gorreta a faisó de les de paper que gasta la quitxalla, amb una borleta penjant damunt del front, uns soldats d'estar per casa als que sembla que tinguin compte uns centinelles vestits i armats de manera semblant al que ja havia vist en algunes aques.

Figuren-vos ara el tràfec del carrer, tan superior al que es veia al meu poble, i l'aldarull de la Plaça del Pedró, que era el mercat on, encara que sembla un impossible físic, anava a proveir de queviures el formiguer de veïns que pobla el barri d'arrabal; i seguidament el trànsit del carrer de l'Hospital, i el Pla de la Boqueria, amb aquell típic jardí del terrat que hi havia a la cantonada del carrer d'aquest nom, i el frontis del Liceu amb uns modestíssims cartells de paper blanc que anunciaven en lletres vermelles l'estrena de «El Frofeta» (si no em traeix la memòria), i tota la Rambla amb els rengles d'arbres i el desfet de rètols de tots colors de les botigues i el castell de les Dressanes i la muralla de mar, i aquell migrat portal de la Pau, retolat amb lletres mig rovellades, que donava accés al moll d'una mena de port de Liliput on quatre desvagats tot menjant cacanets contemplaven el gronxar del gusis que s'hi enquibien.

La meua admiració anava creixent a cada punt. El pare m'arrossegava es pot dir per la muralla cap a Llotja, cap al jardí del General, que a se'm figurà cosa extraordinària que no concebia que pogués haver enlloc del món un parc capaç de sostenir amb aquell la competència, tant per l'arbrat com per les col·leccions d'ocells i mones, tot comparable, mirant-ho amb ulls d'ara, a les maravelles botàniques i zoològiques de la torreta més menestrala de Vallcarca. Passant pel Born vam entrar a Santa Maria, on el pare m'assenyalà els finestrals amb vidrieres de color i la gran orga amb el cap de gegant penjat al dessota, i em dugué per l'Argenteria cap a la Plaça de Sant Jaume i d'allí a la Catedral, a veure una altra orga i un altre cap de gegant, eixint pels claustres i admirant les oques i tornant a la Rambla i enfilant pel carrer del Carme, on senyalant el portal gòtic d'un edifici bon xic mal més, m'anuncià prematurament:

—Quan seràs gran, si Déu ho vol, aquí vindràs a estudi.

Jo em començava a sentir fadigat de veure tantes coses, i em planyia dels peus, tant per l'estona de caminar com per la mo'estia de les sabates noves. No calia afligir-se: aviat arribaríem a Sant Antoni i no hi aniríem pas a peu a casa.

Fora el portal hi tenien la parada les tartanes que portaven a Sans.

—Que marxem, païet?

—Tot seguit; així que tinguem ple.

Dins de la tartana seien tres o quatre marmanyeres

que tot ho omplien amb els cistells posats a la falda. Bé o malament ens hi vam enquibir. Ja podíem marxar. Però encara varen comparèixer un parell més de viatgers, i el tartaner els va fer pujar i va tancar la portella mentre es resolvia en l'interior el difícil problema d'acomodar-se tots, enc que fos només apuntant una anca al seient.

El tartaner es va penjar la tralla al coll, va anar a treure el morralet a l'animal, i abocant-se a la portella per dir una paraula aconhortadora al passatger que s'exclama de l'estretor a què era condemnat, s'apartà sobtadament del vehicle i arrencà a corre com un esperitat fora de camí i sense girar els ulls enrera, mentre les dones cridaven protestant d'aquella fuga:

—Que tenim de compondre ara, païet? Què li agafa a aquest beneit?

—Tu, rossa: que saps si li sol venir gaire sovint aquest rampell?

—I ara? On va? Que ens vol deixar ací sense dinar, potser?

—Ja estem ben arreglats si se'ns en va aquest poca-solta!

Un passatger que portaven mig amagat entre els cistells, es va esmunyir amb pena i es disposà a baixar de la tartana. Les dones varen queixar-se de la violència que hagué de fer el pobre home per alliberar-se d'aquell captiveri.

—Deixen-me sortir, baladreres, que si jo no em moc no cal pas que pensen amb anar a casa.

I va saltar, tancant la porta amb una revolada i cridant el fugitiu:

—Xo! Cap de carabassa, vina ací, que jo me'n vaig a peu!

Mentre l'home s'allunyava a pas de frare convidat, s'anà acostant el tartaner com pres de certa malfiança i amb uns ulls esverats igual que si hagués colpit una terrible aparició. Assegurat de què el passatger ens abandonava decididament, el pobre minyó, que era un minyó més negre que un pecat, prengué les regnes, s'enfilà, féu petar les xurriaques i arrossegat per un tros de cavall, que no era gran cosa més que una pelle-ringa, va marxar el vehicle carretera amunt, amb una calma desesperadora i gronxant-se com un vaixell que navega en mala mar. A mig camí de la Cren Coberta l'animal es va rendir i el païet li concedí una treva després d'haver intentat inútilment estimular-lo amb unes quantes garrotades.

Jo vaig aprofitar el sossec d'aquella parada per desplegar el paperam que m'havia firat el pare. Haig de retreure ací que accedint a les meves instàncies, havíem visitat una prestigiosa casa editorial del carrer del Bon de la Paça Nova, i, cor què vols, cor què desitges, vaig sortir-ne proveït de mitja dotzena d'aques que eren un tresor d'art i de literatura, malgrat la modestia de la collecció: la de les festes de l'any, la dels baladrers de Barcelona, la del *hijo malo* i altres encara, corresponents a tots e's gèneres des del didàctic i el moral fins a l'èpic representat per l'auca novíssima de la guerra d'Àfrica, que tot just aquells dies es començava a vendre. Ara deixem corre la bibliofília i tornem al cas.

Les marmanyeres que figuraven en el comboi van provar d'estirar la llengua al tartaner volent informar-se dels motius de son esverament; el minyó semblava poc disposat a donar explicacions i no li van poder arrencar gaires paraules:

—Ai, Maria Santíssima!

—Que era el dimoni, potser, aquell que ha baixat?

—Ai, Déu nos en guarà!

I prou; no se'n va treure res més. Amb crits i xurriacades la bèstia va anar tirant i amb pena o amb dolor vam arribar tots bons i sans poc més o menys que miraculosament, al cap d'amunt de la costa i ja essent cosa d'anar planejant, no tenia l'empresa altres inconvenients que ésser dolenta la tartana, magre el cavall, que si el desfermen se'n va per les seves cames al canyet, i tan espatllada la carretera, que ningú hauria pogut endevinar que hi hagués al món qui es recordés de conservar-la. Amb tants de sotrac i amb els núvols de pols que s'aixecaven, aquell viatge era un calvari; no es podia fer sinó per una gran necessitat; masegats, empolegats, morts de calor, tips d'anar estrets, la paciència dels passatgers s'acabava i la del tartaner igualment, segons es va veure, perquè arribant al davant del Vapor Nou, baixà el palet, obrí la portella i sense compliments ens va intimar que baixéssim.

—Ja som a Sans; ara prou, que l'animal també és de Déu.

—I ara?—va fer una de les dones—. Jo no tinc de baixar fins a càl Baldiri.

—Au, romancera! Que us voleu plànyer més que el bestiar? Baixen tots si us plau; jo no tiro més amunt.

Vaig estar-ne content, perquè ja no em veia amb cor de seguir més enllà marejat com estava. El pare, havent pagat vuit quartos al gitano, em va donar la mà, i tot apropant-nos a casa em va fer sabedor de què aquell passatger que ens havia deixat al portal de Sant Antoni era el butxí, que aleshores vivia al barri d'Hostafranca.

JACINT LAPORTA

✻ ✻

Catalans!!!

una

"Història de Catalunya"

ben editada i a l'abast de tothom era el que mancava. La HISTORIA DE CATALUNYA de Bori i Fontestà, primera edició catalana pel llorjat poeta En J. Ayné Rabell, amb més de 100 gravats i 35 làmines en color, és l'única en què els fets històrics més capdassos són cantats en poesies dels millors poetes renaixentistes tals com Balaguer, Guimerà, Jacinto Verdaguer, Frederic Soler, Ubach i Vinyeta, Milà i Fontanals, Costa i Llobera, etc., etc., constituint això un precíós

Volum literari dintre de la història

L'obra constarà d'uns 30 quaderns de 16 planes de text amb una làmina en color cada un. Preu del quadern, 50 cènt. Catalans: Subscriviu-vos-hi i dirigiu vostra adreça a

Editorial Argel

Aribau, 31, ent. 1.ª — Barcelona

NOTES: Els subscriptors de fora Barcelona deuran trametre per gir postal ptes. 3, import de 6 quaderns. (Pagament a la breta).

PARENTESI

Mansament, dolçament, a poc a poc, sense colzades ni interrupcions, ens farem lloc en aquesta sardana «polenista» que amb tan braó puntegen el senyor Bosch i Barrera en primer terme, el senyor Trullàs Riera i la senyoreta Arquimbau.

Nostre veu no servirà els esgarips d'aquell pamflet—fel i vinagre feminista—que porta per títol «Xicots amb faldilles».

No emprarà tampoc els tons aciençats i pacifistes de la crònica «Dones amb pantalons» ni molt menys l'accent d'aquella desagradada simfonia en octava alta que s'encapçala «Els homes d'avui».

Humils, sense provocacions, ho diríem si fos possible a cau d'orella, convençuts que no qui més crida sempre té raó. Creient també en la eficàcia dels raonaments fets i precalculats on el borboll de les passions res hi poden, ens permetrem, potser massa ingènnament, dir-hi la nostra. No volem convèncer, car aquesta pretensió negaria el motiu que ens ha fet agafar la ploma. Sols desitjaríem que les nostres paraules fossin com una mena de parèntesi conciliatori en la discussió que ens ocupa, que d'agafar-la cadascú per si esdevindria infinita.

S'han de refusar completament els termes absoluts que emprin el senyor Bosch i la senyoreta Arquimbau. Més aviat ens decantaríem vers el cantó del senyor Trullàs quan diu molt bé que «al món hi ha de tot».

Es senzillament innegable.

Hi ha de tot, però no tot són xicots amb faldilles ni dones amb pantalons ni tots els homes són com els

«d'avui» que tan arbitràriament ens retreu la senyoreta esmentada.

El qui s'atreveix a dir ço que diuen el senyor Bosch i aquesta darrera, és que l'escepticisme el mena o el fracàs l'obliga. Que em perdonin, però no es troba atenuant a les seves injustes manifestacions. Que hi ha xicots amb faldilles? Vostè no s'amoïni. Que els homes d'avui no li fan pesa? No s'hi casi.

A la terra s'hi troba bo i dolent, i com la terra, tot té quelcom de les dues coses, qui més, qui menys.

Si el senyor Bosch vol la dona perfecta, no li arrenquem la ganància.

Jo, que considero a totes les dones respectables, perquè jo tinc mare i germana, no me'n sé avenir que hi hagi qui es p'agui bescantant-les com sembla epidèmia corrent. I tampoc em satisfà, ni què dir-ho!, que una senyoreta que raoni tan bé com la que signa «Rosa de Sant Jordi», miri els homes amb un mateix nivell.

Per la meua part, i crec que el senyor Trullàs Riera no em desmentirà, aimo les dones fins als xicots amb faldilles, pel que tenen d'ideal i saborós. I si ací sento parlar-ne poc correctament, penso desseguida amb el clàssic castellà:

Ojalá el cielo me la enviara
de veinte abriles, donosa cara...

ARTUR BLADÉ I DESUMVILA

EPITALAMI

*Als meus germans Vicens
Balasch i Carme Moyés, amb
motiu de les seves desposalles*

Avui heu fet un pacte que Amor el presidia
i avui un llaç lligareu que mai s'ha de trencar;
perquè era pur i noble, Jesús el beneïa
l'amor que us prometéreu al peu del seu altar.

Fins ara ple de roses tot el camí trobareu
i amb joia de flairar-les les 'nàveu pomellant;
fins ara com abelles, el néctar sols provàreu
i el goig sabeu de viure, de viure somniant.

Només heu vist somriure la tendra primavera
florida de promeses, d'idillis i cançons
i al cor, que sempre mana, donant la davantera,
heu 'nat teixint garlandes de cares il·lusions.

D'ara en avant un altre nou món haureu de viure
i en altra llar més nova cercar racè i caliu,
i no oblideu ni un dia que deixa de ser lliure
l'ocella jovençana, quan té format el niu.

Veureu que l'amor d'ara, més ferm, pren un nou caire,
que tot el que us envolta, canvia de colò
i es torna realista la pensa imaginària
i cauen i s'estripen els vels de la ficció.

Sabreu, un dia o altre, que tota flor du espines;
que els núvols, de vegades, entelen el cel blau,
i que passada l'hora dels flocs i les joguines,
s'imposa el sacrifici per viure en santa pau.

Per lema i per bandera, preneu la transigència,
que alçant-la ben enlaire victòria cantareu,
i feu que mai s'estrinqui la font de la paciència
que el goig serà amb vosaltres, si en ella us sadol·leu.

Sigueu, doncs, ben feliços i clar espill d'esposos;
sigueu fidels al pacte que us féreu a l'altà;
la vida us serà dolça i els dies lluminosos
tenint l'amor per guia i el cor per sobirà.

A. BALASCH TORRELL

26 setembre 1925.

La cançó dels rossers i la lluna

I

El sol de maig tomba a la posta
enrojolant el firmament;
través del cel, la nit s'acosta,
i el món s'endola, lentament.

L'aire suau de la vesprada
besa men rostre, dolçament,
mentre en el cel llun l'estelada
amb titilant arborament.

Les roses fresques, perfumades,
que omplen de joia el meu jardí,
avui són més encarninades,
i avui veig sang en mon camí.

Tot és silenci, tot reposa,
com si la vida s'hagués fos;
sols la remor s'ou de la rosa
que mos dits trenca, destructors.

Us recordeu, ma bella amada,
d'aquells rosers del meu jardí?
Us recordeu com l'estelada
fit ens mirava a vós i a mi?

Recordareu, doncs, l'alegria
que mai no ens era absent dels cors.
La recordança ens extremia,
boi repassant els temps millors.

I tots els anys, quan maig arriba,
entre els rosers, com allavors,
crec veure vostra imatge viva
auriolada amb tantes flors.

II

Oh, lluna plena, clara lluna,
quina potència teniu vós,
que per planura i per vedruna
ompliu el món de resplandors?

Ompliu de llum tota la terra,
sou vetlladora dels amors;
vigilant sempre, mai no s'erra
el vostre amor pels amadors.

El foc d'amor d'aquí a la terra
a vós mateixa us ha abrandat;
hi ha tant de foc al pla i la serra,
que vostra faç ha enrojolat.

I la rojà es fa més intensa
com més vetlleu pels bells amors;
com més el foc guspieres llença
més protegiu els amadors.

Llavors sou vós qui guspireja,
llavors sou vós qui més foc té;
quan fins el sol us porta enveja,
els amadors què deuran fer?

Mes vós sou noble i benfactora,
i els amadors protegiren,
com nomenar-se protectora
si protecció a l'amor neguen?

I el foc, tornat en sang ardenta,
feu que devalli fins al prat,
fins que la rosa, sempre atenta,
de sang d'amor s'hagi amarat!

JOSEP MIRACLE

Jo he somniat que m'estimaves

Jo he somniat que m'estimaves,
però el llit era blanc
i el cel, d'una blavor pàl·lida.
Cel gris o groc,
jo he somniat que m'estimaves.

Qui no somnia i qui no estima?
Però jo t'he estimat
camins nevats enllà del somni,
vies de sang endintre.

Ara el cel és molt blau:
la bugada blanca hi voleia.
Cel blau o vermell, si aquell
somni es tornés un palpable poema!
Cel blau o violeta, jo
he somniat que m'estimaves.

SERASTIÀ SÀNCHEZ-JUAN

Tothom pot constatar, comparant els primes números de la segona època i els que últimament han vist la llum, les millores, la cura i l'amor que hem esmerçat perquè la nostra JOVENTUT CATALANA s'anés acostant a la revista hebdomadària model que desitgem i que procurarem fer. No cal pas que concretem, car l'esforç és ben palpable; però cal que tots, anunciant i propagant-la, ens ajudeu.

No contents encara amb l'esforç realitzat, en el present número comencem tres noves seccions que són una necessitat. La promesa secció d'«O-

pinions d'altri» serà oberta a tothom qui aporti qüestions ideològiques i d'actualitat fetes amb un escaient estil i orientació. Apropant-se l'època en què l'activitat artística recomença, inaugurarem la secció de «Les arts i els artistes», on es revisarà tot el que entre nosaltres es vagi produint, il·lustrant les crítiques (quan creiem que per la seva importància s'ho valgui), escaients fotografies. Per últim, una secció completament nova encapçalada amb el suggestiu títol de «La Nostra Història» procurarà fomentar l'amor al nostre passat. Que al nostre esforç correspongui el vostre!

EL PARADÍS

Jo sé de nit un paradís
molt allunyat de la masia;
s'hi va per un caminet llis
que clucat d'ulls el trobaria.

Quan la cançó del grill s'extén
damunt la terra que reposa,
i surt la lluna resplendent
a il·luminar la nit mig closa...

És tan plaent sortir al portal
de la masia emblanquinada,
tot aixecant el cap ben alt
per millor veure l'estelada.

I caminar sempre endavant
sens cap destorb ni recordança,
com si anessiu delirant
ungit el pit d'una esperança...

fins que us aturi la cançó
d'aquella font tan exquisida,
que frisa i canta en l'abandó
i dona alhora goig i vida.

Jo sé de nit un paradís
entre l'oreig i la rosada,
i vull mirar-lo amb tot l'encís
com si mirés a l'estimada.

Són paradís els ametllers,
que fan olor suau de branca,
i l'alta lluna també n'és
ara que riu i fa llum blanca.

És paradís aquella font
mentre murmura i canta sola,
i aquell camí que surt al pont,
i aquella estrella que tremola.

S. CASADEVALL I BLANCH

LES OMBRES DEL PARC

De cara a la ciutat, braços enlaire,
els arbres van creixent en soletat;
tot l'any brandegen sols al bes de l'aire
resant l'enyorament per la ciutat.

Quan és l'hivern que senten la inclemència
invoquen el perdó sense parar,
com un estol de déus en penitència
que la ira d'algun fat va condemnar.

Ara que tot renaix i riu i canta,
els arbres remoregen tristament:
—«La vida en aquest Parc se'ns ageganta
sense el riure de cap adolescent!»—

I a aquells camins deserts i silenciosos,
tot l'any hi ha la mateixa quietud,
només aquells cantars misteriosos
amb aires de rudesia i lassitud!...

La ciutat allà baix canta que canta,
el dring de l'or ofega el seu sentit:
només perdura eterna la complanta
dels vicis decadents de l'esperit...

I sols aquelles ombres esdevenen
plaentes de la seva soletat
comptant les hores dolces que retenen
les follies d'algun enamorat.

Mataró.

JULIÀ GUAL

JOVENTUT CATALANA sols posa per condició que els treballs estiguin ben fets per publicar-los. Tothom hi pot col·laborar mentre senti els dalits i les ànsies de perfecció i renovació de la nostra joventut. És per tant la revista de tot el jovent català i a aquest li correspon propagar la seva revista.

IV

FRANCESC MATHEU

Francesc Matheu, el venerable apòstol de la literatura catalana, no ha publicat, de fa molts anys, cap llibre, ni ha estat objecte de cap distinció, recentment, perquè ens mogui l'actualitat a parlar d'ell.

Però Francesc Matheu, des de fa molts anys, és sempre actual, i té prou significació perquè es parli d'ell. I potser ara que la lluita per la depuració de l'idioma pren una forma ben definida, el venerable patriarca dels Jocs Florals de Barcelona, té més interès que mai.

En cap més figura que no sia ell, trobaríem a Catalunya un exemple d'amor i culte a la literatura per l'Ideal. Poeta, orador, lluitador fílòleg, editor, director de revistes, patriarca dels Jocs Florals de Barcelona i de la *y grega*, Francesc Matheu respon sempre a la incansable ardidesa de llurs més íntims i pregons sentiments racials, portats fins a l'exaltament no pas fanàtic, sinó noblement i serenament, però sostinguts amb tot l'amor i l'unció de quelcom sagrat.

Francesc Matheu fílòleg, fins avui, ha representat l'anti-Fabra, l'anti-normisme de l'Acadèmia de la Llengua Catalana, contra les normes filològiques de l'Institut d'Estudis Catalans. Direm, però, que la lluita que ha vingut mantes vegades cruel, ha estat sempre mantinguda noblement en la personalitat de l'autor dels *Brindis*, i que nosaltres, com tots els catalans que estimem el que és nostre, veurem sempre a Francesc Matheu no pas el patriarca de l'antinormisme, sinó el Cavaller lluitador de l'Ideal. Fa poc temps, amb motiu del discurs inaugural de l'Ateneu Barceloní, en el qual Pompeu Fabra parlà de la Llengua Catalana i llur depuració, Francesc Matheu publicava a «Catalana», la revista que edita i dirigeix, un comentari en el qual afirmava que «tot hi distanciant de quiscuns punts», el trobava excel·lent.

No seria hora, en aquests moments, que les controvèrsies més oposades en el sentit ideològic, s'hau dit «amables converses», en aquests moments de reconstitució interior, que la tasca de *Catalunya endins* predica un dia per Maragall, pren la força somnada, no

seria hora, doncs, de treballar per la reconciliació d'aquests dos homes, Pompeu Fabra i Francesc Matheu?

No seria aquest el gran triomf de la nostra llengua?

La cordial relació que Josep Carner i Francesc Matheu varen reprendre amb motiu de la festa del primer diumenge de maig, prou significativa, no sols personalment, sinó representativament, no podria ésser el primer graó?

Nosaltres ho aniríem a pregar a Francesc Matheu en manifestació. Perquè no podríem cantar victòria, si Francesc Matheu és el venerable i elegant Cavaller de la Noblesa i de l'Ideal?...
Vetllem-hi tots a l'arca de l'idioma i amb ell un jorn...

Foren aquests dos, els últims versos del discurs presidencial dels Jocs Florals de Barcelona l'any 1902. «Vetllem-hi tots», absolutament tots. I per ésser-hi tots, per la glòria eterna i brillant de la Sagrada Gemma que és la llengua, cal sacrificar totes les qüestions personals. Ella ho exigeix. I vós, Francesc Matheu, i vós Pompeu Fabra, no us hi negaríeu pas...?

El poeta Matheu, aparegué en els Jocs Florals abans de Mossèn Cinto Verdagué. La seva personalitat prou marcada i el grau de la seva cultura, li permeteren aportar a Catalunya l'escepticisme líric dels grans poetes que és representat a Itàlia amb Leopardi i a Alemanya amb Enric Heine. Però la seva lírica, en general, respon, per contrast, a la força ideològica del seu esperit.

Jo soc la veu de la terra, diu en un dels seus famosos *brindis*; tota l'aspiració, la força i el coratge racial semblen bufar al fons de la seva lírica.

La joventut catalana, coneixent aquest venerable poeta, ànima encara de la festa dels Jocs Florals, enfortirà el seu esperit, que bona falta ens fa a tots plegats, literàriament i espiritualment des d'innombrables punts d'albir. Matheu, poeta, és senzillament un explicable complement del lluitador racial Cavaller del noble Ideal que es diu Francesc Matheu.

Devem per això a Francesc Matheu un homenatge de simpatia.

ARISTÒBUL

Idil·lis primaverals

Un oreig suau, trenca de tant en tant el silenci que envolcalla una tarda ponentina. Tota la Natura va prenent un caire esmoreït que ens obliga a fugir d'aquells recons silenciosos i bells, en els quals hem passat tota una tarda primaveral, tranquils i amb un somni de delectança. Sembla talment que després d'una primavera agradable, ens hagués vingut una tardor, desconcertant els nostres sentiments. El païssatge es torna poètic i romàntic. És l'hora dels idil·lis primaverals.

Saltant de branca a branquilló, juguen un cadernell i una cadenera. Ambdós s'estimen. Llur xiuxiueig deixa endevinar una pruja d'amor que duraria mentre cap obstacle s'interposi entre ells. El cadernell li promet fidelitat, una llar, uns fills que continuïn llur raça; i

ella un bon amor d'esposa i de mare. I contents entrenen altra volta el seu etern cant d'amor.

De sobte, una negror trenca aquell idilli. Una pluja finíssima cau damunt la terra eixiribint els arbres, les flors i les fulles, decaiguts i místics per la xafogor d'aquella tarda primaveral. Sembla com si la terra i el cel, enamorats un de l'altre, volguessin demostrar-s'ho: El Cel enviant aquella pluja, que com perles i esmeraldes besen els llavis de les plantes les quals, preses d'un dolç benestar, s'obren oferint tota llur bellesa...

Passen els núvols i la lluna amb els estels aclareixen el camí de retorn a la llar. La meua aimada i jo ens aixequem d'aquell recó silenciós, per anar-nos-en a casa. Nostres mirades, que clouen un amor pur, es dirigeixen vers l'infinit; després es troben.

Beso trèmulament el seu front que manté recolzat en el meu pit. Així, embremem el retorn; agafats de la mà, amb passes curtes. Una frescor vespral ens desvetlla del nostre somni, que voldríem etern.

I així, com aquests, altres idil·lis clouen aquella tarda bella de primavera.

GERARD D'ÉVALD OMER

L'ACTUALITAT GRÀFICA

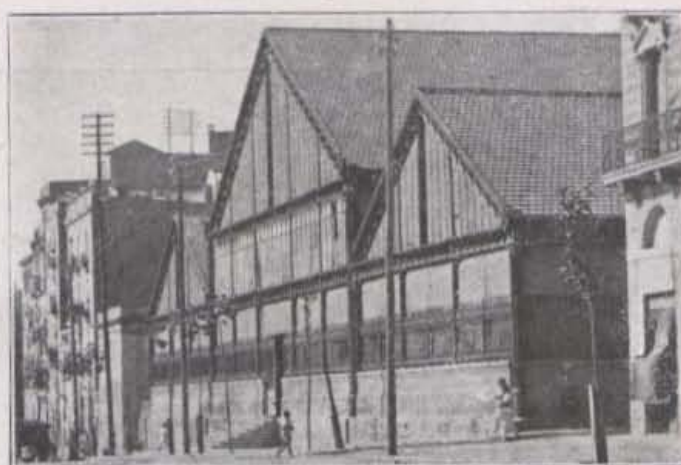

GEORGE O'BRIEN, el popular actor de la casa Fox

H O S T A F R A N C H S

Església

Mercat

*Una altre
de les típi-
ques ba-
rriades bar-
celonines
que suara
ha celebrat
la seva Fes-
ta Major*

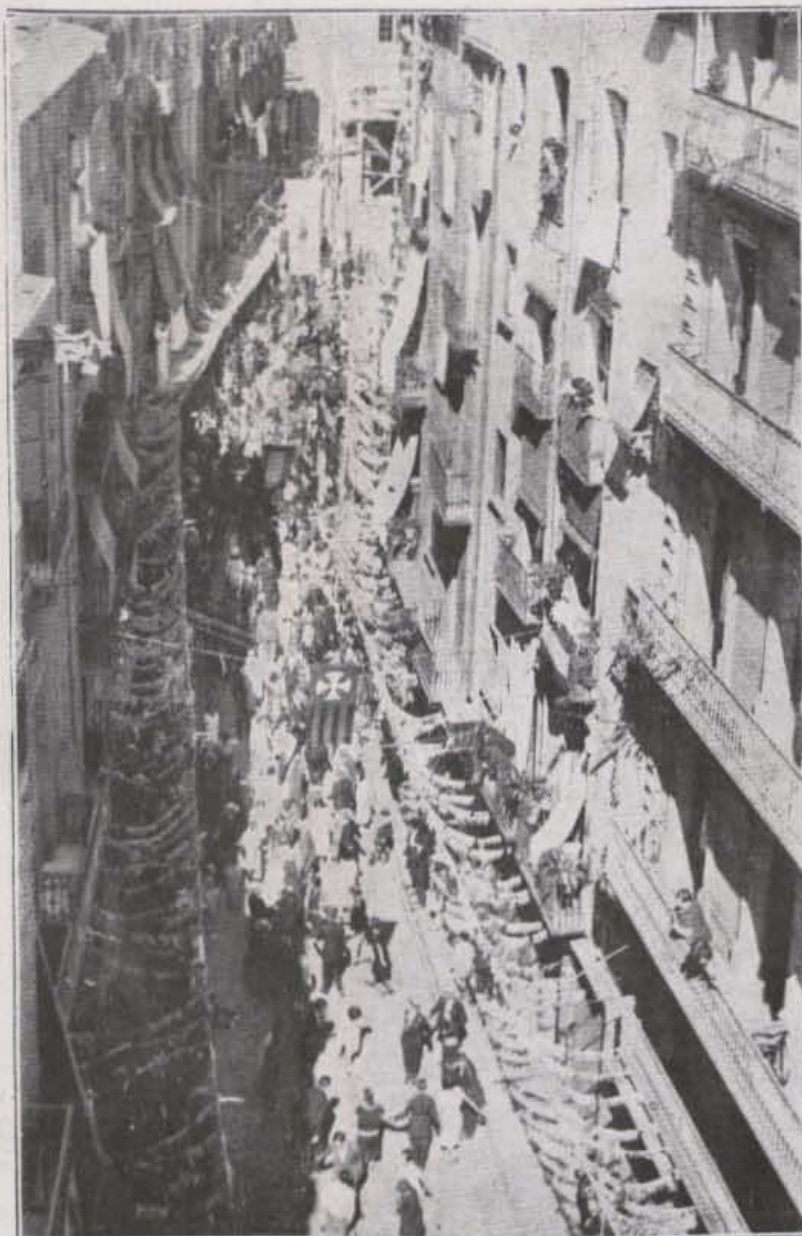

Un dels seus millors carrers

Ajuntament i quarteret de bombers

ACTUA-
LITATS
BARCE-
LONI-
NES

El passat dia de la Mercè, Patrona de la ciutat dels Comtes, es va jugar en el camp del C. D. Europa, un partit entre l'equip propietari i el F. C. Martinenc, que va ésser guanyat pel primer.

El nostre gravat ens mostra a Cros, el formidable, en un dels seus xuts a gol, que va donar molta feina al porter del Martinenc.

Vista del carrer Ample, en un moment de les ballades de sardanes que s'hi varen dansar durant les Festes de la Mercè, Patrona de Barcelona.

(Fotos E. Serra Beltrán).

UN FESTIVAL DE NATACIÓ EN EL PORT DE BARCELONA

Dos instants de un magnífic salt:
En saltar de la palanca.
Moment d'entrar a l'aigua.

Tres instantànies
del «Salt del Àngel»

Fotos
Serra
Beltrán

Aspecte
del port
durant una
de les
curses

Un neda-
dor,
a vista
d'ocell

LA COSTA BRAVA

SANT. FELIU DE GUÍXOLS

Sumptuosa construcció dels banys St. Telm

LA ESCALA

Vista de la Platja

CADAQUÈS

Ses voltes i Port-Alguer

LA COSTA BRAVA

SANT JOAN DE PALAMÓS

« La Fosca »

ALBUM - GUIA: LA COSTA BRAVA

Amb aquest títol ha publicat enguany aquesta benemèrita entitat que es diu «Ateneu Empordanès» un llibre i ben editat volum que sobrepassa de les 200 pàgines dedicat a fomentar la coneixença de les bel·leses que atresora la nostra costa brava.

Es tracta d'una publicació de propaganda de turisme, animada pel patriòtic ideal d'ensenyar als estranys els paisatges encisadors de la terra pròpia.

Firmes conegudes en la nostra literatura com en Carles Rahola, Josep M.ª de Sagarra, Mos-

sèn Lluís G. Pla, August Pi i Sunyer, llueixen a *La Costa Brava* la seva prosa, per a descriure algunes de les pintoresques viles assegudes a les gracioses riberes del *mare nostrum* i reproduccions de quadros de bons artistes embelleixen amb llurs colors el text. Aquest, més que plè, està atapat per una innombrable sèrie de fotografies que omplen per complert la finalitat perseguida per l'«Ateneu Empordanès».

D's de Blanes fins a la frontera francesa, ni una sola de les poblacions d'alguna importància o prestigi, ja actual com històric, ha escapat al programa dels intel·ligents confeccionadors de *La Costa Brava*, que ultra resultar un bell album que aconsegueix llur lloable intenció, és un esbarjo espiritual per a aquells que per les seves pàgines deixen escampar la vista.

LLANÇÀ

Vista del Port a l'hora del Bany

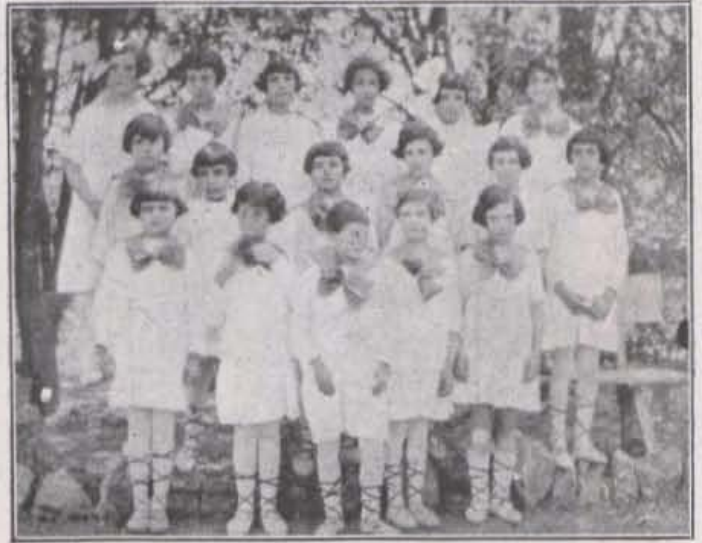

NOTES VARIES

MONTBLANCH: Els P. P. Ferran Fort i Silvestre Pasqual que varen pendre part en el Festival organitzat per la Unió Missional Franciscana

Seccions Calistècnica i Infantil que representaren diversos actes de Escola Rítmica

Fotos

E. Pujadas

ALELLA: Làpida que dona el nom de Mestre Angel Guimerà a un dels seus carrers

(Fot. Miguel)

TRIST RECORT

Bra una formosa tarda d'estiu. El jovent de nostre poble català s'havia reunit sota l'ombra d'uns arbres en l'encreuament d'un dels nostres carrers per dansar-hi la bella dansa catalana.

La cobla-orquesta «Barcelona» acabava de deixar sen-

tir les últimes notes de la sardana «Les nenes de l'Amigó», i el jovent, content i alegre, desfent els rotllos, se n'anaven els uns a descansar per poder puntejar la vineta sardana amb més fe i dalit, altres seguien passejant i enraonant amb la companya del ball; sols dos joves quedaren en mig del carrer parlant amb gran pena, segons semblava.

—Però, què et passa, Jordi? Et veig trist; he notat que no balles la sardana amb l'aire de les altres vegades, et veig mirant sempre al lluny com si no volguessis creuar la teva mirada amb cap altra; he notat també que en veure'ns arribà a mi i la Roseta, els teus ulls es negaven amb llàgrimes, que amb prou feines has pogut aguantar, i en donar-nos la mà estaves fret i tremolaves. Que no et trobes bé?

—Moltes gràcies, Lluís, pel teu gran interès que sents vers mi, però em sento tan sol i abandonat, que si no arribes a parlar-me ni sabia on em trobava.

—Doncs què et passa? Obra'm el teu cor si és en ell que tens el mal, i explica'm el què t'ha passat.

—T'ho explicaré: com ja t'he dit altres vegades, vâreig venir a Barcelona sense ofici ni benefici, sols amb cinc cèntims a cada mà i amb ganes de treballar; vâreig trobar feina desseguida; i aimant com sóc de nostra terra, desseguida vârem fer-nos amics tu i jo trobant-nos sempre allí on es propagava la nostra dansa.

—Sí; molt bé ho recordo.

—Tu vares dir-me que estaves enamorat d'una xamosa noia, i la casualitat de treballar ella en un taller porp del que jo treballava, va fer que ens coneguéssim i poguéss fer-te entrar en relació amb ella...

—I del qual t'estem molt agraïts.

—Precisament perquè sé que m'estimeu et confesso la meua pena; perquè sé que no us mofareu de mi.

—No t'emocionis, que les llàgrimes tornen als teus ulls.

—Recordes, ara fa vuit mesos, aquella noia que sempre venia a dansar al nostre rotllo, que amb tanta gràcia i amabilitat demanava per dansar en ell?

—Aquella que sempre portava la rosella vermella damunt el pit?

—Just, la mateixa. Fa vuit mesos que vaig confessar-li el gran afecte que el meu cor sentia per ella; en sentir tal declaració, que potser no esperava es tornà vermella com la rosella que ostentava en son pit i sense tornar-me contesta i tota emocionada va donar-me sa mà tremolosa, dient-me els seus ulls el què de paraula no podia. D'aquell dia ençà que tots els dies ens vèiem i ens confessàvem l'amor que crèiem que ningú podia destorbar; no pots pensar-te les meves il·lusions quines eren; el meu pensament que lluny volava; vuit mesos que semblaven per mi vuit anys que no acabaven de passar mai, esperant el moment precís de poder-la portar davant l'altar i poder dir ben alt: *Es meua... ben meua*. Mes, per ma dissort, tots els meus somnis han caigut per terra; sóc poc per ella, Lluís, sóc poc.

—Vols creure'm a mi? Deixa-la, no hi pensis més.

—Que la deixi, has dit? Impossible, l'estimo massa. Quan a mon pensament vénen e's moments aquells tan feliços que aquí aquí mateix on ara parlem, vaig declarar-li el meu amor i la gran alegria que vaig tenir en veure correspost el meu afecte, en recordar-ho, un corcò em rosega el cor i se m'hi claven espines fins a fer-me

plorar llàgrimes que no he pogut entendre si són d'odi o compassió vers la dona que ha volgut burlar-se del meu amor.

—No et desesperis i oblida-la. Mira: fixa't quantes n'hi ha de noies per aquí; mira, els músics ja es posen

a punt per començar l'altra sardana; au, vina, que començarem un rotat tu i jo.

—No, Lluís, no; balla tu, balla, tu que ets feliç, que tens una dona que t'estima i que no saps quin gust tan amarg té el fel del desengany. Balla tu, balla, que jo tinc el cor endoiat i tot això serveix per recordar-me temps passats i entristir-me més. Però ja tinc la resolució presa: me n'aniré lluny, ben lluny d'aquí, allà en aquelles terres que no es coneix l'amor, allí on els homes llueixen amb les feres, i així, vigilant el perill de la vida, m'oblidaré dels perills del cor.

Els dos amics tingueren de separar-se; la cobla començà el preludi de la nova sardana i el jovent que es-
campat comentava la festa, en sentir el fluviol, tots s'ajuntaren riallers i contents per poder puntejar els compassos de la dansa, sense donar-se compte que entre tanta alegria hi havia un cor que se li havien desgranat les il·lusions més falagueres de la seva vida, tal com la tenora desgranava les notes belles de la sardana.

Pocs dies després un vaixell que estava en nostre port a punt de desfermar ses àncores, s'havia d'emportar vers a llunyanes terres En Jordi.

El seu amic Lluís, que prou havia lluitat per poder fer desdir al seu amic d'aital resolució, estava allí al moll per acomiadar a l'amic que el destí havia estat tan advers amb ell, amb l'amic que l'havia guiat per la seva felicitat i que no havia pogut trobar la seva.

—Que siguis feliç, Lluís!—li digné En Jordi, ple d'emoció.

—I tu, Jordi, que prompte et marxi aquest pensament i tinguin els meus ulls el goig de tornar-te a veure per aquí.

—No és possible; i ara, un favor vaig a demanar-te, l'últim: tu saps el mal que aquest desengany m'ha fet tan corporal com materialment; doncs bé, tan prompte sigui fora i tens ocasió de parlar amb ella, li dius que em perdoni tot el mal que li hagi causat o el mal o el malestar que li hagi pogut donar, que estant en terres llunyanes no la oblicaré mai, perquè encara que no vulgui, l'estimo i que en els últims moments de la meua vida, em recordaré d'ella i del molt que l'he estimada.

Un estrident toc de sirena ferí l'espai; els passatgers qu'estaven acomiadant-se de llurs famílies, s'apressaren a embarcar-se; En Jordi, en sentir el toc, el cor li féu un salt com volguent-li sortir de dintre, i una lluita horrible començà en el seu interior, i no podent contenir per més temps les llàgrimes que ja feia estona volien negar els seus ulls, passà la passera regant-la amb llàgrimes d'amor que sortien del fons del cor.

Pocs moments després, les àncores pesades eren arrencades del fons del mar, i el vaixell majestuós i amb gran solemnitat, començà a gronxar-se i a remoure les hèlixs, ofegant amb sa remor els crits dels «Adéusians» dels que marxaven i els sanglots dels que es quedaven.

Sols una veu sobresortí de tots els rumors, era En Jordi, que oblidant-se per un moment de l'amor del cor, recordava l'amor a la terra catalana i cantava:

«Oh, dolça Catalunya, Pàtria del meu cor...»

JOSEP ROSET

Guia Informativa Catalana

BASTONS

FABRICA: Pge. Bacardí
Rambla Centre, Plaça Reial
BARCELONA

BRAGUERS

Antiga casa ESCUER
Fabricació de braguers
= i ventreses =
Hospital, 132 - BARCELONA

IVORI

CAPDEVILA I GRAU
Canuda, 33
BARCELONA

MARCS

Casa CODINA - Banys Nous, 14
Telèf. 934 A
Marcs gravats per a quadros
Articles per a presents; cornu-
dòpies i relleus per a decoració

SABATERIES

ANTIGA SABATERIA
«L'UNIÓ»
Carme, 25
BARCELONA

SASTRERIES

Trajos y abrics us quedaran
com nous girats al revés
LA REFORMADORA
Trafalgar, 9 (j. p. Ur)

PARAULES PRELIMINARS

En aquesta secció, que avui comencem, procurarem desvetllar un pur amor per les coses del nostre passat. Nosaltres, com el gran poeta Ausiàs March creiem que l'amor es fonamenta i consolida amb la coneixença de l'ésser amat. Per això procurarem anar exposant, segons com ho permetin les circumstàncies, els fets més interessants dels nostres temps pretèrits.

Però si solament així ho féssim no ompliríem per complet el buit que per la Nostra Història ha tingut fins ara JOVETUT CATALANA: cal que a més fomentem les vocacions novelles, que esperonem els indecisos, que senyalem els camps vastíssims que encara té per explorar el nostre passat. No volem ésser axiomàtics ni dir l'última paraula. Amb la més bona fe i amb la mà damunt el cor ens empenem aquesta tasca feixuga.

Ho fem així pensant que potser contribuïrem a l'èxit de la crida que des de les pàgines de «La Revista de Catalunya» adreçà el nostre per més d'un concepte admirat A. Rovira i Virgili als joves que amb un afany sincer de treball es llencen a la no sempre grata tasca d'escriure. L'enrenou promogut per una part de l'alludit article—«La gran pietat de la nostra història», desembre de 1924—va gairebé deixar en segon terme la intenció global de la crida. Per donar al tema la importància que es mereix i per posar ben clar nostre pensament, és perquè esmentem això aquí.

Sortosament, ja ha passat aquell temps que donà lloc a la queixa de Joan Alcover de què quasi tota nostra producció es despenia en literatura. Aquests temps que vivim són ben bé uns altres:

per demostrar l'amor a les nostres coses no cal que hom s'escarraci a fer versos. Hi ha tantes i tantes activitats tot just encetades!

No dubteu, joves lectors: no tothom qui vol és un bon poeta, un excellent prosista; en canvi, la nostra història és molt més acollidora. Molts de vosaltres que no seríeu més que uns poetes mediocres poden arribar a ésser uns excellents historiògrafs.

Per això obrim aquesta secció a tots els aficionats a aquesta mena d'estudis, sota la cura i tria d'un redactor nostre (1). Regireu arxius i llegiu els llibres de les velles biblioteques i envieu les vostres troballes: trobaran franca i comprensiva acollida. Tothom, tant els de ciutat com els del camp, poden fer molt. Tinguem, però, sobre tot, molta cura i molt de compte pels vells papers, per les coses velles: els objectes per vosaltres més insignificants poden tenir un mèrit gran.

Sense ésser un consultori, quan la consulta valgui la pena d'ésser contestada i podem fer-ho benament, aquí la contestarem amb amplitud. Tinguem's, però, present, que no és cap secció de preguntes i respostes. Si ens sembla bé orientar treballs particulars, ho farem sempre pensant fer bé.

Per últim, quan un llibre d'història nostra es publiqui a Catalunya, direm l'opinió que ens mereixi, gens erudita ni trascendental, però sempre sincera.

J. M. B. R.

(1) Dirigir els treballs a Josep M.ª Boronat i Recasens, Apartat de Correus 97, Barcelona.

LES ARTS & ELS ARTISTES

Si sou admiradors de les coses d'art, per més joves que sigueu, haureu comprès la importància que ha anat prenent nostra producció artística i les valors europees, perquè fa quatre dies que érem poc menys que inconeguts a la resta d'Europa i perquè de tant vistent que és, resulta palpable.

Llegiu les crítiques ben fetes i donen la sensació que respiren un optimisme ozonat. Llegiu, per exemple, els periòdics estrangers, i trobareu sovint articles de viu elogi per les produccions dels nostres artistes: l'article publicat a la «Revue Bleue» i titulat «Les catalans a l'exposition des arts decoratifs» és un exemple frapant.

Llegiu els periòdics comarcals o la secció de noves de les poblacions de Catalunya dels nostres quotidians, i veureu quan sovint, a més del tradicional Olot, hi ha exposicions per totes les poblacions que tenen la seva importància en el mapa de la cultura catalana.

Per això, tan sols, nosaltres des d'aquesta secció parlarem de les veritables valors segons nostre criteri; els novençans, però, que despuntin trobaran en aquesta secció la més franca i cordial acollida. Quan es produeixi un important fet artístic a extramurs de les sales d'exposició, també el comentarem.

JOMA-BORE

Rèplica

Del cinema

Després de llegir un article tractant d'un tema excursionista interessantíssim i en l'actualitat molt debatut, sentiria recança de no intentar rebatre certes afirmacions que s'hi fan, i que demostrin, si més no, un coneixement molt superficial de la qüestió tractada. En els fons potser anem d'acord, però en la forma la nostra divergència és absoluta. Demés, hom nota en l'article de referència petites contradiccions de criteri que li donen un caient bastant mancat de lògica.

Començar proclamant el caràcter individualista dels catalans, reconèixer que per practicar l'excursionisme no és necessari sotmetre's a cap disciplina ni lligam i acabar resolent la unió excursionista sobre la base d'un Centre únic, amb tantes delegacions com es vulgui, però únic a la fi, trobo que resulta una cosa estrafal·la, per no dir ridícula.

És evident que a França, Suïssa, Itàlia, etc., existeix l'organització que aquest senyor desitjaria veure implantada a casa nostra, però tingui's en compte que a l'estranger l'excursionisme és purament esportiu i gairebé sempre lligat al turisme, mentre que a Catalunya s'ha distingit pels seus aspectes patriòtic i científic.

Amb aquesta sola diferència n'hi ha prou perquè aquí no sigui factible una institució centralista, similar a les altres nacions, dedicada exclusivament a la urbanització i reclam de les muntanyes, sinó que precisa que els seus treballs vagin acompanyats de la cultura i amaratats de l'ideal, com encertadament reconeix l'articulista alludit.

Demandar la construcció de refugis i camins tot lamentant-se de les quotes exagerades (?) dels Centres principals, resulta un contrasentit davant l'exemple que donen aquests mateixos Centres portant a cap una immensa tasca sense altre ajut que les quotes dels seus socis. Per dur a terme grans obres i bells projectes, són necessaris molts recursos precuaris que no poden obtenir-se per altre mitjà que el de les quotes.

És també un error creure que les quotes siguin causa de la formació de nous grups, més enraonat està atribuir-ho a les pretensions que senyala, i millor encara a les capelletes que coneixem prou bé tots els que hem intervingut en la vida de les entitats; i si troba malament—consti que jo també li trobo—la formació de tants grups excursionistes, per què demana protecció i guiatge per a ells, enlloc d'incitar-los al fussionament? Ho crec més natural i més pràctic.

Demés, l'orgull i manca de cordialitat que vol veure en els excursionistes de primera categoria—admetent que es divideixin en categories—no existeix; vegi's sinó el nombre d'entitats excursionistes que avui es preocupen dels infants i dels novicis.

En dues coses anem absolutament d'acord: en què manca molt a fer i en què per assolir el màxim profit cal la màxima unió.

Si aquestes petites observacions meves, fetes amb un pur afany de deixar les coses al lloc que pertoca, tenen amable acollida en les pàgines de JOVENTUT CATALANA, em permetria exposar com entenc que deu fer-se l'unió i les empreses que cal abordar.

CARLES FRANZI BORDOV

Molts es deuen haver fixat, i entre tants he sortit jo amb l'intent de queixar-me del que conceptuo una falta d'Urbanitat i dels bons costums.

Vull parlar de: que avui és tema del dia, del que capfica a la major part, per no dir tots, els habitants de Barcelona; en pocs mots: del Cinema. Però jo no he agafat la ploma per ensalçar-lo, com tampoc per fer-ne una crítica; a tres més autoritzats se'n cuiden i se n'han cuidat. El meu intent, doncs, és de parlar de la gent, millor dit, del públic que concorre als cinemes de la classe mitja.

Sóc mol poca cosa per saber expressar el tema que he agafat, en la forma deguda, mes no obstant, vull indicar algunes entre les moltes tares que s'observen en el públic de certs cinemes, especialment un que es troba situat en la Ronda de Sant Antoni.

Descolla per entre totes elles, el costum que alguns dels que van a aquests cinemes, joves en la major part, ho fan en mànigues de camisa (de dubtosa netedat moltes), quan no en samarreta o bé en mallot i produint, com es pot suposar, un efecte bastant desagradable i el que és més, una ofensa a la consideració deguda a les senyores i damiselles que allí acudeixen.

També és digne de fer-se notar cert acompanyament discordant d'alguns entusiastes filarmònics (?) produït pels seus xialets més o menys potents, en seguir quiscuna cançó de moda que interpreta el quartet o bé el pianista del loca!. No cal pas fer esment del desagradable concert que produeix semblant olla de grills.

I per últim, com a punt remarcable, com si tothom tingues d'ésser infalible, si alguna que altra vegada, per desgràcia, el maquinista que opera dins de la cabina descuida una mica l'aparell i aquest es desenoca, per poc que sigui, se'n volen més de xialets, crits, cops de peu, fins que torna a quedar aquella ben centrada? (Molts cops fins després i tot d'estar-hi. La qüestió és fer soroll). No cal pas tampoc dir el què passa quan aquella es trenca. Més val posar punts suspensius...

Està bé que passin aquestes coses en la nostra capital? No es podrien remeiar un xic tals anomalies?

Haurà estat inútil la meua protesta?

JOAN DE BARCELONA

Nota.—Tota la correspondència per aquesta secció dirigir-la, sense cap més indicació, a nom del nostre redactor J. M.ª Boronat i Recasens, Apartat de Correus 97, Barcelona.

Alfons Raspall
13 Port la Ferrissa, 13
Barcelona

Aquest número ha passat
per la censura

PREGUNTES I RESPOSTES

En aquesta secció publicuem totes aquelles preguntes que ens vénen dels nostres lectors, ja siguin de caràcter històric, literari, artístic o científic, qüestions d'actualitat, moltes lectures, labors femenines etc., etc., les quals són contestades en aquesta mateixa secció pels redactors de la Revista o pels lectors que, espontàniament, vulguin formular la resposta

(RESERVAT EL DRET D'ADMISSIÓ)

PREGUNTES

- 576.—*Montserrat Nurisalus* s'interessa en saber perquè mai cap orquestra, orfeó ni cor posa en els seus programes composicions del mestre Joan B. Espadaler, ex-director dels Orfeons Canigó, Vigatà i del Conservatori Municipal de Vich i ex-professor de l'Acadèmia Granados.
- 577.—*Montserrat Ginesta* voldria conèixer la lletra d'una cançó que porta per títol «Baròmetre d'Espanya».
- 578.—*Catalani* ens demana on podria trobar una bona Història de Catalunya.
- 579.—*Ricard Bardés* ens pregunta quin és el procediment més pràctic i econòmic per tenir el cabell ondulat.
- 580.—*Petrònius* pregunta per les entitats sardanistes més importants de Barcelona i Tarragona.
- 581.—*Joan Pons Viladoms, Josep Valls Alsina, Jaume Garcia Arco, Josep Castells Riba, Josep Canet Peidro, Emili Juncosa Palles, Angel Massot Carme, Jaume Costa Bonet, Joan Bonet Silvestre, Anton Darius Ferré, Josep Masferrer Aguilar, Isidre Rius Auleda*, tots ells soldats del Batalló Expedicionari de Badajoz número 73, tercera companyia, destacats a Dar-Quebdani, Melilla, ens demanen padrinetes de guerra, catalanes.
- Ismael A. Riviere i Màrius Campà Sunyer*, del mateix batalló, però de la Plana Major, també en demanen.

- Josep M.ª Martí Pujadas i Baltassar Bergés*, de la tercera i primera Companyia, també ens en demanen. Són del mateix Batalló de Badajoz.
- Baldomer Martí, Baldomer Codina, Salvador Parera, Joan Gellida, Robert Bosch, Alfons Gibert, Josep Fortet i Francesc Casals*, de la segona Companyia del mateix batalló, també ens la demanen.
- 582.—*Maria Teresa* voldria conèixer la lletra d'una cançó que sap comença així: «La Mare de Déu—quan era xiqueta—anava a costura—a aprendre de lletra...»
- 583.—*Maria Carme* ens demana la de la sardana «La Pàtria».
- 584.—*Jordi Vallflorida*, Ateneu Empordanès, Pi, 11, pral., Cíutat, desitja sostenir correspondència amb damisella catalana que sigui aficionada a les belles lectures i a les arts. Prefereix que no porti els cabells a la «garçonne» i que no sigui esclava de la vulgar i pocasolta moda, que res té que veure amb les normes del bon gust i de la veritable elegància.
- 585.—*Maria Rosa* desitjaria sostenir correspondència amb jove de la província de Tarragona per millorar l'escriptura catalana. La seva adreça és: Plaça de Mossèn Cinto Verdaguer, 25, Terrassa.
- 586.—*Una catalana de Massanet* sollicita la lletra de les sardanes «Flors de cingle» i «La nit de l'amor».

RESPOSTES

- 308.—*Rosa de Gericó* tramet la lletra de «Minuets», que demanava *Ludoviko dek Kvina* en la pregunta 288:
- Oh, marquesa: si és cert com diuen—que ballen com un serafi—jo us suplico que em feu la gràcia—de ballar un minuet amb mi.—No sentiu? Ara el preludien—la viola i el violí;—el jardí s'omple de parelles...—Molt millor s'estarà al jardí.—Allà l'aire ens durà fragàncies—de les roses a mig obrir;—sota els arbres, al clar de lluna,—deu ballar-s'hi millor que aouf.—Al jardí, sobre l'herba blana,—vostre peu llicarà més fi.—Si trobéssiu que llisca massa—no hi fa res, rípengen's en mi.—Que pot ser que arribeu a caure?—que és el més que pot succeir;—la caiguda serà molt dolça,—el meu braç vos farà coixí.—I en tal cas, si algú ho té de veure—són les roses a mig obrir...—I les roses són molt discretes—i a ningú ho tornaran a dir.
- 309.—*Jep-Ris-Bus* tramet la lletra de la sardana «La Festa Major». Diu així:
- Oh, quín aldarull!—Oh, quina gatzara!—La festa major—ja n'és arribada;—canten e's ocells,—canta la mainada,—i fins canta el vent—en aital diada.—La cobla preludia «Catalunya plora»,—tot-hom va fent rotllo, també en fa l'amor;—ballant la sardana el vareig conèixer—i el de la tenora robat em té el cor.—Al compàs de la sardana—que ell refila dolçament,—jo la ballo embadalida—puntejant-la alegrement.—La sardana sobirana—és la

dansa de l'amor;—ella és la que agermana—dels catalans els cors.—Ballem, catalans,—la dansa més bella,—donant-nos les mans—formem una estrella—de cercle tan gran—com la nostra terra,—que el seu formós cant—en el cor s'aferra.—La cobla ja entona la última sardana,—la festa major, ah, ja s'està finint.—Les noies suspiren, puix elles voldrien—que l'alegra festa vingués més sovint.—Al compàs de la sardana, etc., etc.

L'autor no li puc dir perquè no el recordo.

El mateix tramet a *Ammar*, pregunta 327, la lletra de la poesia «La Negra», de la qual és autor En Jaume Boloix Canela. La copiem:

Ningú l'ha vista cara alegreia;—sempre afligida, la pobra noia—sembla la imatge de la tristia.—Més que la cara ja té el cor negre;—mai viu alegre,—sent l'enyorança de la blancor.—Ningú entre blanques un jorn l'ha vista;—sempre solista, plorosa i trista,—fuig i s'amaga; res li diu res.—Com du l'estigma d'una altra raça—per tot on passa—sent com si diuen: Què negra és!—Només un dia va ésser ditxosa;—Encar que negra, també ets hermosa—va dir-li un jove, gentil i franc.—La pena en joia li convertia—la nit en dia—i omplí un cor negre l'amor d'un blanc.—Amor que al néixer trobà la fossa;—una pubilla de cella rossa—es feu regina de l'aimador.—Des d'aleshores aquell cor negre—no viu alegre,—sap que

una blanca li pren l'amor.—Plorant recorda les blanques toques—que a l'arrencar-la d'un niu de roques—dels boscos negres l'han deslliurat.—El blanc navili de Barcelona—que partint l'ona—els negres idols l'ha rescatat.—Sap que era blanca la mantellina—quan la rentava, regir divina,—en les mans blanques del seu padrí,—que blanques eren les estoballes—quan a esposalles—la convidava l'Anyell diví!—Veu que la noia que s'emmarida—s'acosta a l'altar de blanc guarnida;—sap que és tot candí l'amor primer.—Mes com que és negra, veu que per ella—no treu poncella—de fulles blanques el taronger.—Sap que una cosa tan sols li manca;—que no és ditxosa perquè no és blanca;—que és avorrida per la blancor.—Sap que quan passa, el que no es gira—fret se la mira;—sap que no troba ni un bri d'amor.—Ningú l'estima ni s'acosta;—tothom la deixa plorar ben sola—sense comprendre son cor sublim.—Si amb una blanca l'atzar l'ajunta,—ja li pregunta:—El nàixer negra, serà algun crim?...—Fadrins i noies s'aparten d'ella;—negra com sempre, sa mala estrella—sols fa sentir-i fret i buidor.—Orfa de besos i d'hermosura,—trista murmura:—Tal volta els negres no tenen cor?...—Sentint-se iove, plena de vida,—veient-se sola, sempre avorrida,—com una planta que mai floreix,—sent els estímuls de la venjança—per l'esperança;—ja no s'enyora: sols s'avorreix.—Fugint pels boscos com una fol·la,—tot ho regira, tot ho escorcolla—per amagar-se de tot lo blanc:—d'eix color símbol de la innocència—que en sa consciència—l'odi el torna color de sang.—Tot allunyant-se de Barcelona—l'idea fixa més l'esperança,—tot es coniuja per carli fel.—Quan mira en terra, per son martiri—topa amb el lliri;—quan mira enlaire, topa amb l'estel.—I amunt s'enfila per la muntanya—creient que en ella, sent tan estranya,—podran els negres estar-hi sols.—Adalt diu ella—podré escarnir-los—i maleir-los;—què se m'endona dels espanyols!—Com més s'enfila, com més s'allunya—més bé contempla tot Catalunya,—més bé domina ses fetes grans.—Si per la terra—diu—sóc estranya,—dalt la muntanya—podré fer mofa dels catalans.—I dirigint-nos un llarg dictari—tomba l'espall, cerca el misteri—i arrenca a córrer muntanya endins.—Quan és a dintre de la boscúria—sent la cantúria d'una bandada de serafins.—Atreta sempre per los cants dolços—son cor bateja, salten els po'sos,—però és més ferma sa voluntat.—Eren els àngels que lluny sentia...—l'escolania—de la Verge de Montserrat.—Tot quan ovira la meravella;—tot és un somni per la donzella;—tot és misteri, tot un encís.—Quan en el temple veu a Maria—per la fol·lia—troba les portes del paradís.—Can de la Verge vora les p'antes,—du tantes penes i angixes tantes,—que mai n'acaba de fer esment.—Quan els ulls alça, son cor s'alegra;—la pobra negra—Mare!, li crida tot somrient.—La vostra cara també és negrosa,—mes si os veig negra, vos trobo hermosa,—mareta meua del Montserrat.—També pels negres un estel brilla,—tinguen, Madona, de mi pietat.—Devalla alegre de la muntanya—arrepentida de dir que Espanya—és una terra que no té cor.—De Barcelona mai més s'allu-

nya,—i és Catalunya—la dolça Patria del seu amor.—.....—D'un amor místic que l'ha ferida,—que a bodes blanques sent que la crida,—les més alegres per un cor trist.—Ja res enyora, ja res li manca,—ja es diu Sor Blanca,—ja n'és esposa de Jesucrist.

- 310.—*Jomasaju* diu a *Rosella Vilanovina* que En Josep Maria Salas Julià es troba a Barcelona, doncs les seves ocupacions no li permeten ésser-ne fora.
- 311.—*Rosa de Sant Jordi* contesta a *Guet-hu* i li diu que el veritable nom de l'escriptora Víctor Català és Caterina Albert, nascuda a La Escala.
- 312.—*Joan Sendra* trameta a *Una poncella catalana* la lletra de la poesia «La mare», que demanava en la seva pregunta 334. Diu així:

I.—Era una mare gelosa—com totes les mares són;—tenia un fillet, la cosa—que més dolça i carinyosa pot tenir una mare al món.—L'estimava amb tal desfici,—que sens dubte hauria fet—el més noble sacrifici—mentre fos en benefici—d'aquell seu pobre fillet.—Peia un any, per son martiri,—que era vídua; i sens repòs—sempre anava, en son deliri,—amb son fill al cementiri—a resar pel seu espòs.—La preg'ria que ella feia—que era dolça d'esco'tar!—Son fill als braços somreia,—i ella, que el seu riure veia,—no feia més que plorar.—I quan la treua acabava—de ses pïes oracions,—carinyosa el contemplava,—l'estrenyia, l'abraçava—i l'omplia de petons.—Un jorn, aquell fill li queia—malalt, per son desconsol;—i, per més que esforços feia,—plorant, plorant se la veia—al capçal de' seu bressol.—I empitjorant cada dia—per son dol fer més etern—la penosa malaltia, s'aprimava, s'esllanguia—com la flò en senti l'hivern.—A la mare en plor desfeta—mirava el fill amb anhel;—li allargava la maneta—i en els seus braços, pobreta!—tot rient se'n pujà al cel.—II. Mentre el fossé amortalla—a l'infant que ha d'enterrar,—la caixa un fuster treballa;—la mare s'ho mira i calla—amb els ulls xops de plorar.—El fossé amb freda mirada—s'endú la caixa al moment;—la pobra mare endolada—que s'ho mira resignada,—la segueix maquinalment.—I avall, fent la comitiva,—tota sola va seguint;—i el plor de veure la priva,—quan al cementiri arriba,—on ningú resa pel nin.—Mes, quan baixa la mortalla—i el clot en terra ja veu—i la caixa en ell posada,—diu al fosser esverada:—Vull el nin; no me'l prendreu!—I de cop a n'ell s'aferra,—que la caixa va colgant;—ben poc dura aquella guerra,—que la mare cau a terra,—i el fosser... se'n va cantant!—I ve la nit més serena;—i s'urt la lluna, que veu—a n'aquella Magdalena—plorant, pobra mare! amb pena—en la tomba del fill seu.—.....—Tot calla. L'última estrella—del cel, devalla seguint—a prop de la mare aquella,—i fins cau per plorà amb ella—la rosada de la nit.—I aixecant-se, tremolosa,—amb la llum d'aquell estel—l'anima carinyosa—del seu fill, que allà reposa,—li fa un petó... i se'n va al cel.

- 313.—Contesta també a la 334 dient a *Nuri de la Costa* que En Salvador Bonavia, c. p. r., publicà en 1923 un llibret titulat «El Memorialista Català», que es ven al preu de 2'25 pessetes, que creu pot servir-li a vostè.

Nota: Preguem als col·laboradors d'aquesta secció ens trametin en paper separat totes les preguntes o respostes, a fi de facilitar la tasca d'ordenació de les mateixes. És que cada consulta que se'n faci o resposta que trametin, sigui senyalada de les demés.

Altre: Re negre d'escriure en una sola cara al paper i anotar sempre els números de les preguntes a que's refereixin les respostes.

ADVERTIMENT als LLEGIDORS

de

« Joventut Catalana »

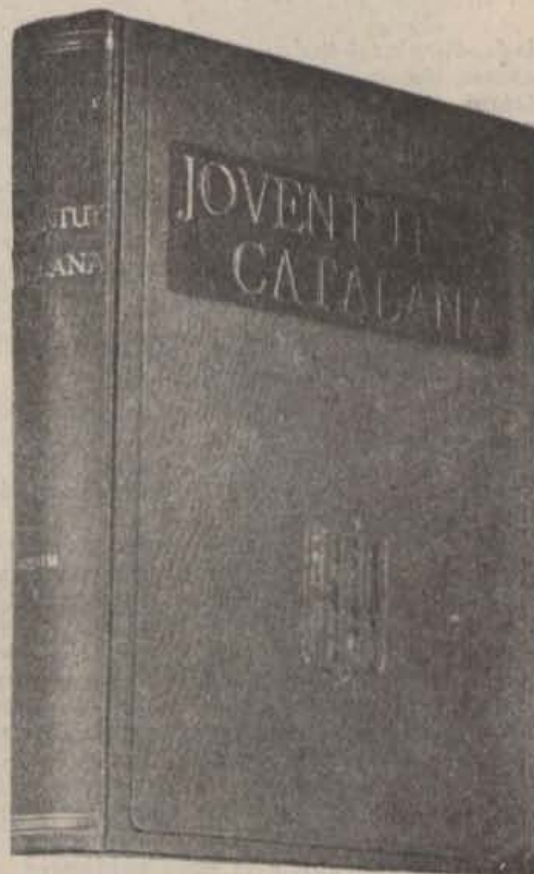
CONSEQUENTS en interès nostre que aquesta publicació no sigui una més de les que veuen la llum arreu, hem aconseguit fer un rellogat de la primera època de JOVENTUT CATALANA, que comprèn els números del 1 al 26, inclusivament, per una tan mòdica quantitat, que pot estar a l'abast de totes les posicions. No ens ha guiat l'apropiar-nos d'unes pessetes, sinó que únicament hem establert un preu que, sense ésser gravós, pugui satisfer-lo el més pobre de's nostres llegidors. Ha estat—repetim—interès nostre, que pugui aquest volum formar part de les biblioteques catalanes, i en tot moment es vegi la diversitat de temes i col·laboració que d'ell formen part. Anys a venir, quan el propietari del volum tingui una llar formada, amb catalanets i catalanetes, amb un gran amor a tot el nostre, el treurà damunt la taula i amb e's ulls amarats veurà les coses del seu temps i dels seus amics... Per això recomanem el rellogat; per això no dubtem que els centenars de tapes que hem encarregat s'esgotaran ràpidament, i tots els nostres llegidors ens enviaran la Revista per enquadrar. Hem establert, per tant, unes condicions a fi que tothom es regeixi per elles i ningú en surti perjudicat. Són aquestes:

1.ª El preu de les tapes i rellogat serà de TRES PESSETES.

2.ª Aquest import ens ha d'ésser lliurat a mans, per recader o gir postal. NO ADMETREM SEGELLS DE CORREU.

3.ª Poden trametre's tantes col·leccions com es pessen, satisfent per cada una tres pessetes.

4.ª El pagament és rigurosament a la bestreta.

5.ª De les col·leccions per enquadrar n'acurem rebut des de les pàgines de la Revista.

6.ª Tota vegada que es tracta d'un volum magnífic, enquadrat amb tela i lletres d'or, al foc, no seran tramesos per correu.

Hem rebut col·leccions per enquadrar, de's següents senyors:

Simó Mas, de Terrassa.
Antònia Torrent Martori, d'Arenys de Mar.
Teresa Fajardo, id.
Dolors Graupera, id.
L. Roura G rriga, de Sabadell.
Pere Amat, de Barcelona.
S. Salvadó Capella, id.
Ramon Dordal, id.
Joan Mussons, id.
Joan Borsot, id.

Enric Brucart Coma, de Manresa.
Josep M.ª Salas Julià, de Barcelona.
E. Calvo Laplana, id.
Josep Trull's Riera, id.
Anton Balsells, id.
Josep Girona, id.
J. M. Recasens, de Montblanch.
Josep Font Ferré, de Barcelona.
Rosa Arnaldo Garriga, id.
Josep Farré, id.

En aquesta secció publiquem solament les respostes de les preguntes o consultes que sobre ortografia catalana rebem dels nostres estimats lectors, especialment per qual cosa i a fi de respondre el nombre més gran possible de preguntes, hem destinat un redactor de la nostra Revista.

Important.—Per una involuntària precipitació en la composició i tiratge, la setmana passada publicarem algunes respostes d'aquesta secció incompletes, pel qual motiu avui les repetim degudament ampliades, quecant anul·lades les del número anterior, la qual cosa advertim als col·laboradors d'aquesta secció per desfer equívocs. (N. de la R.).

RESPONEM

Tirabulxó.—El plural de *correspost* és *correspostos* o bé *corresposts* (forma arcaica).

Un catalan? (?).—Lector té significat actiu (el qui llegeix); *llegidor* és de forma adjectiva i significa cosa de bon llegir, de lectura fàcil.

Ll. B. i V.—En el Diccionari català hi trobareu l'adjectiu *marcial*. Creiem que és el que us interessa. *Màrtius* (que també significa el mes de març), com a nom de persona correspon a *Màrcius* en català.

Nicolau Pascual.—Si repasseu un Diccionari de la

nostra llengua sens dubte hi trobareu les dues paraules *nadiu* i *natiu*.

Raulamp.—Efectivament, en català tenim els dos mots *insígnia* i *ensenya*, però, si en la nostra resposta que vós aludiu recomanàrem l'ús d'*ensenya*, és perquè la pregunta així ho requeria. De tota manera restem agraïts, com sempre, per les vostres indicacions.

Tots els defectes que troben en una o altra secció de la nostra Revista s'aniran corregint degudament. Donen temps al temps!

Bacs.—Hem dit diferents vegades que hi ha una sèrie de mots catalans, geogràfics, que conserven llur antiga naturalesa, encara que alguns d'ells sien d'una ortografia deficient i no segueixin les Normes ortogràfiques actuals.

D. A. P.—El verb *conciliar* i alguns derivats com *conciliàbul*, *conciliació*, *conciliatori*, *conciliable*, etc., hom els escriu amb unan sola l.

Un estudiant.—El verb *concurrar* porta solament una s. *Concussió* i *concessionari* en porten dues.

L. L.—Hom no escriu mai «insuportable» ni «insuperable», sinó *insuportable*, *insuperable*, *insuperabilitat*, etcètera.

FILÒLEG

Advertiment.—Totes les preguntes destinades a aquesta secció preguem sien adreçades a JOVENTUT CATALANA (Consultori Ortogràfic), Villarroel, 12 i 14. Barcelona.

NÒTULES

Tenim notícies que a primers d'octubre sortirà una Revista setmanal de Modes, titulada «La Dona Catalana» venint a omplir un buit de temps ha sentit entre els llegidors catalans. La dita Revista no sols serà de modes, sinó que s'ocuparà de labors, patrons, informacions gràfiques, etc., etc. La Casa Editora «Edicions Bosch» és ja antiga en l'especialitat de modes, i publica altres revistes similars, ço que fa augurar un èxit. El cos de Redacció el formen les millors firmes en la Literatura Catalana, tals com En Folch i Torres, En Clovis Eimerich, En Riera, En Guillem d'Oloró, etc., i de dibuixants a més de s' especials de modes residents a París, compten amb les firmes d'En Cornet, Junceda, Mallot, Jaumier, etc., etc.

Celebrarem el major èxit a la nova publicació.

—L'Ateneu de la Sagrada Família, carrers Mallorca i València, celebrarà el dia 4 d'octubre, a les cinc de la tarda, una audició de sardanes per la «Cobla Catalònia», amb el següent programa: «La nostra festa», Mercader; «Nen rodona», Serrat; «Les festes de la Mercè» (reversa), Cotó; «Entre ginesteres», Soler; «Pluja de roses», Vilató; «Poncellina», Saderra.

—L'àlbum de les Montserrat. —Recordem novament a les que s'hagi retornat el butlletí d'inscripció per incomplet, vulguin tornar-lo complet a la Comissió organitzadora, Baix de Sant Pere, 5, pral, quan abans millor, per tal de no interrompre la confecció del dit àlbum.

—Aimants del ciclisme i admiradors a l'ensems de la secció ciclista de la Casa del Poble de Reus, donem a continuació el resultat de la cursa del dia 19 del corrent, de 3 hores a l'americana:

Primers: Español-Tresserras, C.—Segons: J. M.ª Sans-Margalef.—Tercers: Alegre-Gil.—Quarts: Martí-Rosich.—Cinquens: Figuerola-Sans, C.—Sisens: Calvet-Sans, P.

Lamentem l'accident ocorregut a J. M.ª Sans, que en trencar-se-li la forqueta del davant, li ocasionà una caiguda quelcom important, i perdé per aquest motiu

un xic les forces. En Gil sofrí també un accident que, com el d'En Sans, lamentem de tot cor.

—Nostre bon amic En Joan Vila i Pagès ha tingut la gentilesa de dedicar-nos un exemplar de «La Escena Catalana» en el qual hem vist editada la seva poètica traducció de «Els dos pillets», estrenada el passat mes d'abril a l'Orfeó Gracienc.

No cal dir que tot regraciant-li la tramesa, li desitgem forces representacions de la popular obra, per compensar-li la seva tasca.

CORRESPONDÈNCIA

Josep M. Villalon (Ciutat): La vostra poesia no va.—Enric Fusalba (Ciutat): Podeu passar-ho a recollir.—Josep Moins (Ocata): Hem tramès novament l'exemplar demanat.—S. I. M.: La vostra «Enyorança» s'ha refusat per haver passat l'oportunitat.—Quize Estop (Sabadell): Amb la vostra tramesa de 4'50 queden liquidats els comptes. A les vostres ordres.—Ramon Pla (Marroc): Rebudes les 7'50, però no sabem a qui devem trametre la revista. A vós? Deu-nos l'adreça completa.—Pere Amat (Ciutat): Aquesta masia no ens acaba d'agraçar.—Mn. Joaquim Guin (Sant Sadurn de Noya): Prenem nota de la nova adreça.—G. d'E. Omer (Ciutat): De moment no ens interessin aquestes fotografies.—Josep Simó (Arcila): A raó de sis rals cada mes, podeu satisfer els que volguen. Anotada la vostra subscripció, que regraciem.

Originals rebuts

«Amors primicers», d'Enric Fusalba.—«Impressió», de Narcís Gironi.—«De la presó estant», d'Emili Vilaseca.—«La casa de l'amor», de Bernabé Martí Bofarull.—«L'home de la rialla freda», de Carles Monfar.—«Nevada» i «Setembrals», de Llorens Gibert i Roig.—«L'arribada de l'oncle», de Joan Vila Pagès.—«Alabances» i «Sofreixo» d'E. Vilaseca.—«Cançó», de J. Ferrer Coll.—«Concert», de Josep Cervelló.—«La font del bullidor», de Josep Martí.—«Les apariències», de Jaume Serra Facerràs.

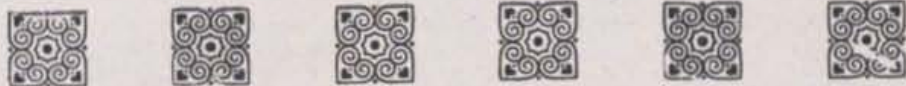

The advertisement is framed by a decorative border. At the top, there are six square decorative motifs. The main image shows a tram on a street in front of a building. The building has a sign that reads "FOTOGRAFIA ART-LUX". To the left of the tram, there is a sign that reads "RETRATS ELÈCTRICS DIA COM." and "AB LLUM TAN DE DE NIT". To the right of the tram, there is a sign that reads "ESTUDI". Below the main image, the text "FOTOGRAFIA ART-LUX" is written in large, bold letters. Below this, it says "LA MÉS COMPLERTA EN TREBALLS ARTÍSTICS" and "ESPECIALITAT EN TREBALLS COMERCIALS". At the bottom, it says "Relat. 127, BADALONA." and "(Prop la última parada del tramvia)".

**FOTOGRAFIA
ART-LUX**

LA MÉS COMPLERTA EN TREBALLS ARTÍSTICS
ESPECIALITAT EN TREBALLS COMERCIALS

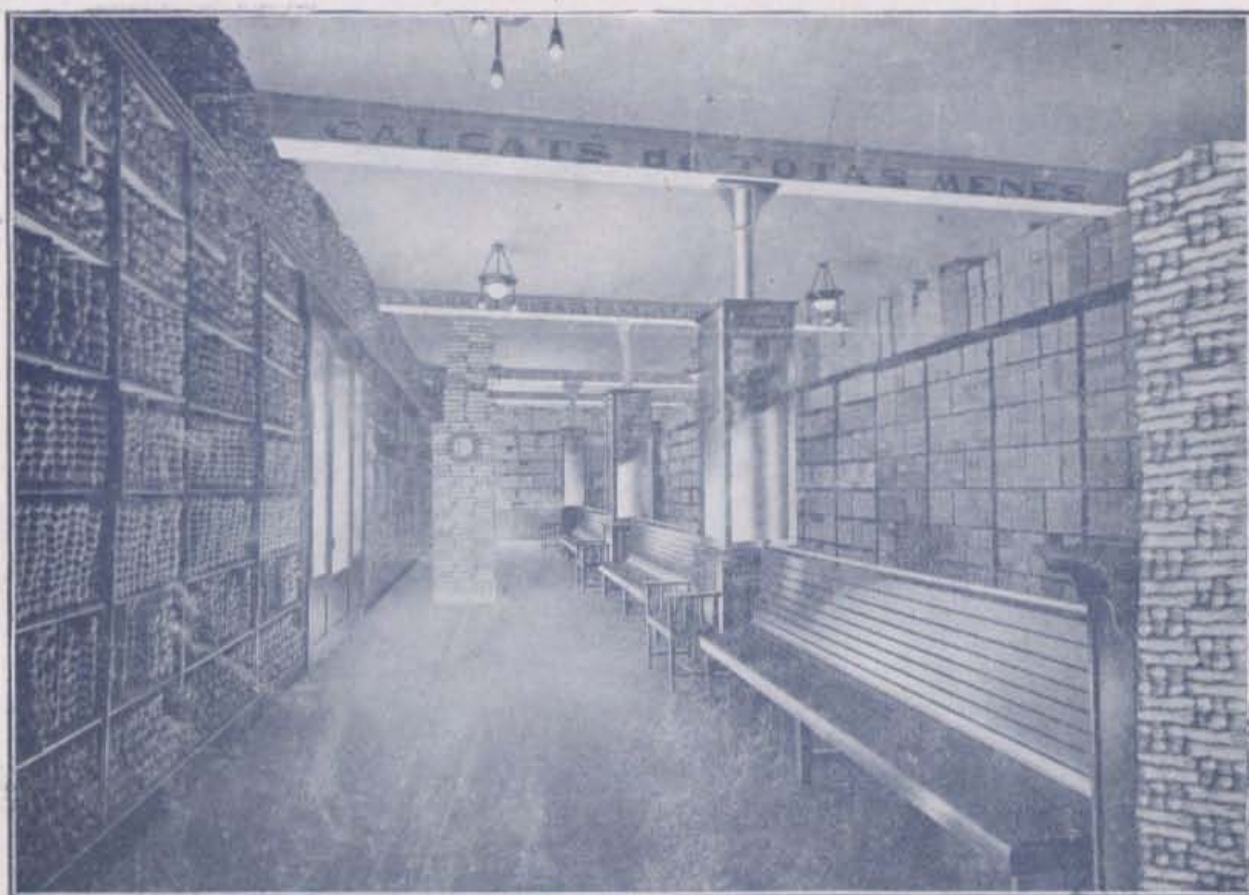
Relat. 127, BADALONA.
(Prop la última parada del tramvia)

BIBLIOTECA PARTICULAR

ESTADÍSTICA DE LOS CINCU

— BARCELONA —

INTERIOR DEL GRAN PALAU DEL “REI DEL CALÇAT”

CREU COBERTA, 109 - BARCELONA (Hostafranchs)

Aquest important establiment, honra i orgull de la simpàtica barriada d'Hostafranchs, ha esdevingut un dels comerços més ben presentats i assortits amb què compta Barcelona : SEBASTIA SAU, el seu propietari, és d'un caràcter tan emprenedor i infadigable, que res li és obstacle per enlairar-lo al nivell dels més importants de la Península i, àdhuc, de l'estranger : Donades les milers vendes que diàriament s'hi fan, li és permès renovar continuament les existències, essent sempre l'única casa que presenta els primers models, tots ells de gust més exquisit : A l'ensens li permet fer les compres tant a l'engròs, que les primeres fàbriques nacionals i estrangeres es disputen la supremàcia per servir les comandes directament, prescindint de tota classe d'intermediaris, el que facilita poder vendre a preus tan limitats, ço que fins avui dia ningú ha pogut competir, comparant, aiximateix, qualitat per qualitat : Felicitem, doncs, als nombrosos veïns d'Hostafranchs i Sans, així com també al públic en general de Barcelona, ja que poden servir-se d'aquest gran establiment que tan honora nostra estimada ciutat